

การมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการตลาดในการดำเนินงานด้านอาหารปลอดภัย
ของกรุงเทพมหานคร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

Copyright © พ.ศ. 2557 Mahidol University

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

การมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการตลาดในการดำเนินงานด้านอาหารปลอดภัยของกรุงเทพมหานคร

PARTICIPATION OF MARKET ESTABLISHMENT ENTREPRENEURS IN IMPLEMENTING THE BANGKOK FOOD SAFETY PROGRAM OF THE BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION

วีรสุดา เผ่าภูธร 5537546 PPHP/M

วท.ม.(สาธารณสุขศาสตร์)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: ปิยธิดา ศรีเดช, ศ.ด., สุคนธา ศิริ, Ph.D.(TROPICAL MEDICINE), ตักดา ศรีเดช, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อประเมินระดับการมีส่วนร่วม และศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการตลาดในการดำเนินงานด้านอาหารปลอดภัยของกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างคือผู้ประกอบการตลาดที่มีหน้าที่หลักในการดูแลควบคุมกิจการของตลาด เป็นเจ้าของตลาดหรือผู้จัดการตลาดหรือผู้ดูแลควบคุมกิจการของตลาดที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าของตลาด ในตลาดที่ได้รับใบอนุญาตให้ดำเนินกิจการตลาดของสำนักงานเขตในพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร จำนวน 189 ราย โดยใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างวันที่ 24 มีนาคม 2557 ถึง 24 พฤษภาคม 2557 แบบสอบถามมีความสมบูรณ์และสามารถนำมาวิเคราะห์ได้ 187 ฉบับ (ร้อยละ 98.9) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-Test One way ANOVA Pearson product moment correlation และ Stepwise multiple regression analysis

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านอาหารปลอดภัยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$) แยกรายด้านพบว่าการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้ ด้านการปฏิบัติการ ($\bar{X} = 3.83$) ด้านการรับผลประโยชน์ ($\bar{X} = 3.73$) ด้านการติดตามและการประเมินผล ($\bar{X} = 3.62$) และด้านการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.58$) โดย อายุ ระยะเวลาในการดำเนินกิจการ อายุการจัดตั้งตลาด มีความสัมพันธ์เชิงลบระดับต่ำกับการมีส่วนร่วมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (อายุ $r = -0.171$, ระยะเวลาในการดำเนินกิจการ $r = -0.238$ อายุการจัดตั้งตลาด $r = -0.239$, $p\text{-value} < 0.05$) และความรู้ ทักษะคิด แรงจูงใจ มีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับปานกลางกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านอาหารปลอดภัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ความรู้ $r = 0.556$, ทักษะคิด $r = 0.596$, แรงจูงใจ $r = 0.694$, $p\text{-value} < 0.001$) ซึ่งแรงจูงใจในการดำเนินงานด้านอาหารปลอดภัย ความรู้ในการดำเนินงานด้านอาหารปลอดภัย อายุการจัดตั้งตลาด สามารถร่วมทำนายการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการตลาดในการดำเนินงานด้านอาหารปลอดภัยของกรุงเทพมหานครได้ร้อยละ 58.3 ($R^2 = 0.583$)

ดังนั้นผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของกรุงเทพมหานครควรมีนโยบายส่งเสริมด้านความรู้ สร้างแรงจูงใจ สร้างความตระหนักด้านอาหารปลอดภัย พัฒนาปรับปรุงการประชาสัมพันธ์งานในการดำเนินงาน ด้านอาหารปลอดภัย รวมทั้งสนับสนุนเงิน วัสดุอุปกรณ์ในการพัฒนาปรับปรุงตลาดเพื่อให้การดำเนินงานด้านอาหารปลอดภัยประสบความสำเร็จและได้รับการพัฒนางานด้านอาหารปลอดภัยอย่างต่อเนื่องต่อไป

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม / ความรู้ / ทักษะคิด / แรงจูงใจ / ผู้ประกอบการตลาด / การดำเนินงานด้านอาหารปลอดภัย

PARTICIPATION OF MARKET ESTABLISHMENT ENTREPRENEURS IN IMPLEMENTING THE BANGKOK FOOD SAFETY PROGRAM OF THE BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION

WISUDA PHAOPHUTHON 5537546 PPH/M

M.Sc.(PUBLIC HEALTH)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: PIYATHIDA TRIDECH, Dr. P.H., SUKONTHA SIRI, Ph.D.(TROPICAL MEDICINE), SAKDA TRIDECH, Ph.D.

ABSTRACT

This study was survey research with the objective of evaluating the level of participation and factors associated with the participation of market establishment entrepreneurs in implementing the food safety program of the Bangkok Metropolitan Administration. The studied sample consisted of 189 persons who were market entrepreneurs whose major responsibilities were monitoring and controlling of the market business, the market owners or market managers, or persons who had been assigned to manage the market by the owner. Those markets studied were granted permission from Bangkok Metropolitan Administration to operate their business in the Bangkok Metropolitan Area. Data were collected by using a questionnaire during 24th March - 24th May, 2557 B.E. There were 187 sets of completed and returned questionnaires (98.9%). The data were analyzed by percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way ANOVA, Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient and stepwise multiple regression analysis. This study found that the studied sample had a score for overall participation in the implementation of the food safety program at a high level ($\bar{X} = 3.69$). Analysis showed that the participation was at a high level for all aspects as can be seen from a higher average score to a lower average score consecutively: operation ($\bar{X} = 3.83$), receiving benefit ($\bar{X} = 3.73$), monitoring and evaluation ($\bar{X} = 3.62$), and decision making ($\bar{X} = 3.58$). The study found that the mean age of the sample, duration of operating the market, and age of the market had negative associations at low levels with the participation in the implementation of the food safety program with statistical significance (age of sample, $r = -0.171$, duration in operating the market, $r = -0.238$, and age of the market, $r = -0.239$, p -value < 0.05). Knowledge, attitude, and motivation had a medium level of positive association with the participation in the implementation of the food safety program with statistical significance (knowledge, $r = 0.556$, attitude, $r = 0.596$, and motivation, $r = 0.694$, p -value < 0.001). The motivation regarding the implementation of the food safety program, knowledge relating to participation of entrepreneurs in implementing the food safety program, and age of the market had 58.3% co-predictability power for the participation of entrepreneurs in implementing the food safety program of the Bangkok Metropolitan Administration ($R^2 = 0.583$).

Thus, the concerned officials of BMA should implement a more effective policy for promoting knowledge, motivation, awareness about food safety, and improve public relations relating to participation of entrepreneurs in implementing the food safety program. The administration should also support more funds and supply equipment for improving the markets to facilitate the success and sustainability of the implementation of the food safety program.

KEY WORDS: PARTICIPATION / KNOWLEDGE / ATTITUDE / MOTIVATION / MARKET ESTABLISHMENT ENTREPRENEURS / IMPLEMENTATION OF FOOD SAFETY PROGRAM